Algemene beschouwing
Programmabegroting 2027–2030

Partij voor de Inwoners (PvdI)
Gemeenteraad Noordwijk – 5 november 2026

Voorzitter,

Vandaag bespreken wij de eerste begroting van deze coalitie. Een coalitie die is aangetreden met een duidelijke opdracht: **De regie terug!**

De Partij voor de Inwoners heeft bewust verantwoordelijkheid genomen voor deze koers. Wij zien dat het college de afspraken heeft vertaald naar maatregelen en plannen.

Maar een begroting is geen eindresultaat. Het gaat erom wat onze inwoners er uiteindelijk van merken.

Voorzitter,

De financiële situatie vraagt om verantwoordelijkheid.

De reserves nemen de komende vier jaar met ruim 25 miljoen euro af. De algemene reserve daalt naar ongeveer 11 miljoen euro en voor 2028 en 2029 worden tekorten verwacht.

Tegelijkertijd moeten onderdelen van het coalitieakkoord nog financieel worden uitgewerkt.

Dat betekent dat wij keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen.

Over die keuzes kunnen partijen van mening verschillen. Dat hoort bij de politiek.

Maar we moeten eerlijk zijn tegenover onze inwoners. Niet alles kan, niet alles hoeft en niet alles kan tegelijk.

Iedere nieuwe wens vraagt om geld, tijd en ambtelijke inzet. Daarom moeten we niet alleen kijken naar wat we willen, maar ook naar wat we daarvoor moeten laten.

Politiek is niet alleen zeggen wat je wilt bereiken, maar ook verantwoordelijkheid nemen voor de keuzes die je maakt, voor en achteraf.

Wij verwachten bij de volgende Perspectiefnota goed onderbouwde voorstellen om onze financiële positie te versterken.

Daarbij blijft voor de PvdI het uitgangspunt dat we eerst kritisch naar onze eigen gemeentelijke uitgaven kijken.

In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat gemeentelijke belastingen alleen met de inflatie stijgen.

Toch stelt het college een aanvullende verhoging van de OZB voor niet-woningen voor van 572.000 euro.

Wij begrijpen de financiële verklaring, maar vinden dat ook ondernemers op gemaakte afspraken moeten kunnen vertrouwen.

Daarom steunen wij het voorstel om deze extra verhoging terug te draaien. Het college zal de financiële gevolgen daarvan verantwoord moeten opvangen.

Voorzitter,

Woningbouw moet van plannen naar bouwen.

De nieuwe huisvestingsverordening moet onze eigen inwoners binnen de wettelijke mogelijkheden meer voorrang geven. Dat ondersteunen wij.

Maar voorrang heeft weinig betekenis als er onvoldoende woningen zijn.

Daarom vragen wij het college actief te sturen op woningbouwprojecten en belemmeringen weg te nemen.

Wat doet het college wanneer projecten vertraging oplopen?

Ook de leefbaarheid van onze wijken vraagt aandacht.

Bij de Oranjebuurt, Duinpark en De Zilk moeten veiligheid, bereikbaarheid en de belangen van bewoners centraal staan.

Participatie moet daadwerkelijk bijdragen aan betere besluiten. Maar niet iedere onderhoudsklus vraagt om een uitgebreid participatietraject.

Het gaat om luisteren waar inwoners invloed kunnen hebben en goed informeren waar besluiten al genomen zijn.

Voorzitter,

Een belangrijke belofte van deze coalitie is een gemeente die beter functioneert.

Minder bureaucratie, minder onnodige externe inhuur en betere dienstverlening.

De begroting bevat maatregelen om processen en dienstverlening te verbeteren. Dat is positief.

Maar meten alleen is niet voldoende.

Wat doet het college wanneer blijkt dat de dienstverlening achterblijft?

Wij willen niet alleen rapportages zien, maar vooral verbeteringen die inwoners daadwerkelijk merken.

Voorzitter,

Ook wij als gemeenteraad moeten kritisch naar onze eigen werkwijze kijken.

Vanavond behandelen wij opnieuw veel moties en amendementen. Daarnaast stellen wij regelmatig schriftelijke vragen.

Dat is ons democratisch recht en een belangrijk onderdeel van onze controlerende taak.

Maar iedere nieuwe opdracht vraagt ook tijd en inzet van onze ambtelijke organisatie.

We kunnen niet aan de ene kant vragen om een kleinere, efficiëntere gemeente en aan de andere kant steeds meer opdrachten toevoegen.

Daarom moeten wij ons bij iedere motie afvragen: wat levert dit onze inwoners op, wat kost het en welke andere werkzaamheden komen hierdoor mogelijk in de knel?

Dat geldt voor oppositie, coalitie en onze eigen fractie.

Want voorzitter, keuzes maken betekent niet alleen bepalen wat we wél doen, maar ook durven bepalen wat we níét doen.

De inwoners hebben uiteindelijk meer aan uitgevoerde besluiten dan aan nieuwe plannen die op de plank blijven liggen.

Voorzitter,

Onze verenigingen, vrijwilligers, jongeren en ouderen verdienen onze aandacht.

Juist bij beperkte middelen moeten wij investeren waar het maatschappelijke resultaat het grootst is.

Daarom verwachten wij dat het college niet alleen kijkt naar wat wordt uitgegeven, maar vooral naar wat die uitgaven opleveren.

Bij grote investeringen verwachten wij bovendien volledige informatie voordat de raad besluiten neemt.

De ervaringen rond Boechorst/Bronsgeest, de nieuwe raadszaal en Duinpark laten zien waarom dat noodzakelijk is.

Daarover dienen wij vanavond een motie in.

Voorzitter, tot slot.

Wij hebben als coalitie een koers afgesproken. Nu komt het aan op de uitvoering.

Niet alles zal volgens planning verlopen. Maar wij verwachten dat het college problemen tijdig signaleert, oplossingen aandraagt en de raad in staat stelt bij te sturen.

Voor de PvdI staan daarbij drie prioriteiten centraal:

Financiële discipline. Maak keuzes en bewaak de middelen.

Daadkracht. Voer afspraken uit en neem belemmeringen weg.

Zichtbaar resultaat. Laat zien wat onze inwoners daarvan merken.

Wij stellen daarom steeds drie vragen:

Bereiken we wat we hebben afgesproken? Wat doen we als dat niet lukt? En wat merken onze inwoners daarvan?

Voorzitter,

Wij willen geen vier jaar praten over verandering. Wij willen vier jaar verandering zien.

Want de regie terug betekent verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering én het resultaat.

En daarbij staat voor de Partij voor de Inwoners één uitgangspunt centraal:

Zet de inwoners op 1.

Dank u wel.